

LELYSTAD
CLIËNTENRAAD SOCIAAL DOMEIN

Aan Het College van de gemeente Lelystad

Van Cliëntenraad Sociaal Domein
Lelystad

Adres Postbus 91
8200 AB Lelystad

Adres Lemmerstraat 127
8244 DJ Lelystad

Telefoon 0320 264407
E-mail ceesliavanvliet@upcmail.nl

Datum 10 november 2021
Onderwerp 2021-15 gevraagd advies Afstemmingsverordening
Lelystad 2022
Van Cliëntenraad Sociaal Domein Lelystad

Geacht College,

Sinds de toeslagenaffaire is het wel duidelijk hoe belangrijk rechtvaardigheid, objectiviteit, transparantie en evenwichtigheid zijn voor een (in dit geval gemeentelijk) te hanteren sanctiebeleid. Bij die affaire werd ook zichtbaar dat communicatieproblemen veroorzaakt door moeilijk te begrijpen ambtelijk taalgebruik en onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal een rol speelden en dat bijvoorbeeld post niet aankomt of niet als zodanig herkend wordt. Dit soort zaken vereist ook bij deze verordening extra zorgvuldigheid en toetsing dat betrokkene begrijpt wat het probleem is. De menselijke maat mag hierin nooit verloren gaan.

Het gaat in de verordening om de beoordeling van niet altijd objectief meetbare gedragingen of afwijking van heldere normen. Hieruit volgt ook dat de uitvoering van dit beleid en de resultaten ervan in de praktijk regelmatig en onafhankelijk geëvalueerd en getoetst moeten worden. Dit betreft dus niet alleen de rol van het College en de gemeenteraad.

Ons advies is het onderdeel evaluatie en toetsing in de verordening een duidelijke plaats te geven.

Artikelgewijs:

Artikel 3 Horen van belanghebbende

“het college het horen niet nodig acht voor het vaststellen van de ernst van de gedraging of de mate van verwijtbaarheid”

Commentaar: dit is zo algemeen geformuleerd dat de belanghebbende niet steeds kan rekenen op een rechtvaardige bejegening. Advies is dit deel weg te laten.

Artikel 5 Ingangsdatum en tijdvak, lid 3

“Als een verlaging niet of niet geheel ten uitvoer kan worden gelegd als gevolg van de beëindiging of intrekking van de uitkering, wordt de verlaging of dat deel van de verlaging dat nog niet is uitgevoerd, alsnog uitgevoerd indien belanghebbende binnen de termijn, bedoeld in artikel 4, tweede lid opnieuw een uitkering ontvangt.”

Commentaar: de termijn is dan drie jaar, wat betekent dat ook na een lange periode zonder uitkering nog een sanctie wordt toegepast bij een nieuwe aanvraag. Zeker wanneer betrokkene langdurig wel voor eigen inkomsten heeft gezorgd, is de relatie tussen gedrag en sanctie niet meer goed invoelbaar en niet goed afgestemd op het recente gedrag. Het gaat niet meer om “lik op stuk”. Advies is te kiezen voor een kortere termijn, bijvoorbeeld zes maanden.

Artikel 7, lid 3

“het uit houding en gedrag laten zien of duidelijk maken niet te willen voldoen aan de verplichtingen als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel b van de Participatiewet, wat heeft geleid tot het intrekken van de ontheffing van de arbeidsplicht voor een alleenstaande ouder als bedoeld in artikel 9a, eerste lid, van de Participatiewet.”

Commentaar: hier is het woord ondubbelzinnig bij laten blijken weggelaten. Er wordt hier in tegenstelling tot bij andere gemeenten, nu volstaan met een lichtere, minder objectieve beoordeling. We adviseren de term ondubbelzinnig te handhaven en daarmee een zorgvuldige afweging te benadrukken.

Artikel 8, lid 3

Commentaar: hier is dezelfde weglating als bij Artikel 7. die we adviseren ook hier niet toe te passen.

Artikel 11 Tekortschietend besef van verantwoordelijkheid.

Commentaar: de hier op te leggen sanctie kan tot gevolg hebben dat er geen enkel inkomen aanwezig is, bijvoorbeeld bij ontslag geen loon, maar ook geen WW-uitkering of bijstand.

Advies is, net als bij sommige andere gemeenten, binnen de regeling zelf (in plaats van slechts in de toelichting) het volgende op te nemen:

Bijstand in de vorm van een geldlening

Als sprake is van tekortschietend besef van verantwoordelijkheid kan het college tevens besluiten de bijstand in de vorm van een geldlening te verstrekken. Dit volgt uit artikel 48 lid 2, onderdeel b, Participatiewet. Als het college besluit beide instrumenten te gebruiken (leenbijstand én verlaging) moet het college wel voldoende acht slaan op het totale effect hiervan voor de bijstandsgerechtigde.

Met vriendelijke groet, namens de Cliëntenraad Sociaal Domein,

Lia van Vliet
secretaris